

UNIVERSURI SONORE

SIMPOZION NAȚIONAL STUDENȚESC
ediția a VIII-a, 2019 UEO

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
Universitatea *Emanuel* din Oradea
Departamentul de Teologie, Muzică și Științe socio-umane
Centrul de Cercetare „etică și Societate”

Simpozionul Național

UNIVERSURI SONORE

pentru studenți, masteranzi și doctoranzi
(ediția a VIII-a)

Comitet de organizare:

Conf. univ. dr. Anamaria Mădălina Hotoran
(Universitatea *Emanuel* din Oradea)

Conf. univ. dr. Diana-Beatrice Andron
(Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Iași)

Asist. univ. drd. Ana-Ruth Maior
(Universitatea *Emanuel*, Oradea)

Asist. univ. drd. Maria Magdalena Duțu
(Universitatea *Emanuel*, Oradea)

Comitet științific:

Prof. univ. dr. Laura Otilia Vasiliu
(Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Iași)

Prof. univ. dr. Gheorghe Duțică
(Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Iași)

Prof. univ. dr. Teodor Caciora
(Universitatea *Emanuel*, Oradea)

Conf. univ. dr. Loredana-Viorica Iașeșen
(Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Iași)

Conf. univ. dr. Diana-Beatrice Andron
(Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Iași)

Conf. univ. dr. Mirela Mercean Țârc
(Universitatea din Oradea, Facultatea de Arte)

Conf. univ. dr. Ani-Rafaela Carabenciov
(Universitatea de Vest, Facultatea de Muzică și Teatru,
Timișoara)

Conf. univ. dr. Anamaria Mădălina Hotoran
(Universitatea *Emanuel*, Oradea)

Lect. univ. dr. Ioana Baalbaki
(Universitatea de Arte, Târgu-Mureș)

Moderatori:

Conf. univ. dr. Anamaria-Mădălina Hotoran

Conf. univ. dr. Loredana-Viorica Iașeșen

Conf. univ. dr. Diana-Beatrice Andron

Oradea
5 iulie 2019

PROGRAM

9:30 Deschiderea simpozionului

Cuvânt de deschidere:

Conf. Univ. Dr. Anamaria Mădălina Hotoran

9:40 – 10:50 Secțiunea I

UNIVERSURI INTERPRETATIVE

Valentina Pușcaș (Canto, anul IV, Universitatea din Oradea)
Universul interpretativ al contesei Almaviva din opera "Nunta lui Figaro" de W. A. Mozart

Maria Magdalena Dușu (Doctorand, anul III, Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Iași)
Richard Strauss și vraja florilor: liedul "Mädchenblumen" Op. 22

Ana-Ruth Maior (Doctorand, anul III, Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Iași)
Discurs neoclasic în Introducere și fugă pentru două pianе de Ralph Vaughan Williams

Andrada Ciupeiu (Doctorand în cadrul Școlii Doctorale Interdisciplinare a Universității Transilvania din Brașov)
Timbralitatea viorii – ipostaze acustice

Ichim Zvezda Naomi (Canto, anul IV, Universitatea din Oradea)
Opera unui copil în spectacolul de copii

Miriam Debora Negrea (Muzică, anul III, Universitatea Emanuel din Oradea)
Analiza comparată a câtorva metode românești de predare a pianului

David Vasile (Muzică, anul I, Universitatea din Oradea)
Importanța studierii unui instrument muzical în școlile gimnaziale

11:00 – 11:40 Secțiunea II

**MUZICA ROMÂNESCĂ –
ISTORIOGRAFIE, CORESPONDENȚE,
ARHETIPURI**

Antonia Cucerenco (Muzicologie, Master anul I, Universitatea Națională de Arte „George Enescu” Iași)
Filip Lazăr – repere istoriografice și analitice

Alexandra Magazin (Muzicologie, Master anul II, Academia de Muzică „Gheorghe Dima” Cluj-Napoca)
Două elite ale culturii românești la Paris: Corespondența dintre Constantin Brâncuși și Marcel Mihalovici

Larisa Alice Neculai (Muzicologie, anul IV, Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Iași)
Ipostaze ale conceptului ludic-arhetipal în ciclul „Jocuri” de Sabin Pautza

Mihaela Rusu (Muzicologie, Master II, Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Iași)
Influența artei sculpturale brâncușiene asupra muzicii contemporane românești. Tiberiu Olah – ciclul „Brâncuși”

11:50 – 13:00 Secțiunea III

**CULTURILE MUZICALE
ÎNTRE NAȚIONAL ȘI UNIVERSAL**

Marian-Ștefan Brighiu (Muzicologie, anul II, Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Iași)
Suita barocă și dansurile de epocă

Ștefan Dubatufca (Muzicologie anul IV, Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Iași)
Nikolai Rimski-Korsakov, școala de orchestrație

Ștefan-Justin Platon (Muzicologie anul II, Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Iași)

Particularități structurale în gândirea modală a compozitorilor din primul val al școlilor naționale (secolul al XIX-lea)

Paula Vraciu (Muzicologie, anul IV, Universitatea Națională de Arte „George Enescu” Iași)

Perspective asupra deciziei armonice în ”Poemele pentru pian” de Alexandr Scriabin

Toma Gabriela-Silvia (Muzică, anul III, Universitatea Emanuel din Oradea)

Închinarea biblică: muzica și cuvântul

Andrei Hirina (Master în Artă muzicală, anul I, Universitatea Emanuel din Oradea)

Baletul ”Spărgătorul de nuci” de P. I. Ceaikovski – structuri formale

Luminița Alexandra Rădulescu (Muzică, anul III, Universitatea Emanuel din Oradea)

Aspecte stilistice în motetele lui Anton Bruckner

Universul interpretativ al contesei Almaviva din opera *Nunta lui Figaro* de W. A. Mozart

Valentina Pușcaș

Canto, anul IV,
Universitatea din Oradea, Facultatea de Arte
Coordonator: Conf. univ. dr. Mirela Țarc

Rezumat

Lucrarea pe care o voi prezenta este un extras din licența mea, și anume, fragmentul care descrie contribuția proprie la analiza rolului Contesa Almaviva în *Le Nozze di Figaro* de W. A. Mozart. Parcursul ei este simplu: scopul lucrării este de a avea un proces clar de însușire a personajului mozartian din momentul în care ne întâlnim cu el ca interpreți. Un personaj trebuie privit mai mult decât prin partitura lui sau prin tehnica vocală. Acesta are nevoie de o analiză minuțioasă a laturilor psihologice, biografice, scenice, vizuale și abia apoi cele vocale (tehnice și interpretative). Înainte de a susține că înțeleg acest personaj, i-am luat în considerare întreaga biografie prezentă în tripticul lui Pierre Beaumarchais (cele trei piese de teatru care urmăresc povestea soților Almaviva: *Bărbierul din Sevilla*, *Nunta lui Figaro*, *La mère coupable*). În toate aceste piese de teatru, Contesa Rosina Almaviva apare sub diferite ipostaze, marcând o evoluție fascinantă și complexă pe baza căreia se poate construi un personaj complet de operă, fără a-i lipsi niciun motiv în spatele fiecărei acțiuni sau motivații scenice. Există o atât de bogată biografie a ei, încât scenic se poate motiva fiecare acțiune săvârșită de interpret, atâta timp cât există o conexiune cu această biografie.

Desigur, în final voi concluziona toate aceste informații prin prisma personală ca interpret, și anume: cum consider eu că aș interpreta acest rol pe scenă, ținând cont de tot ceea ce am descoperit despre personaj pe parcursul scrierii licenței. Voi prezenta o analiză biografică, una psihologică și în final, valențele personale asupra rolului (analiză interpretativă vocală).

Valentina Pușcaș este absolventă a programului Interpretare Muzicală Canto în cadrul Facultății de Arte, Universitatea din Oradea, clasa Lect. univ. dr. Lavinia Cherecheș. De-a lungul anilor am colaborat ca și solistă și coristă cu Filarmonica de Stat Oradea (în cadrul concertelor de stagii și educative, sub

bagheta dirijorilor Romeo Rîmbu, Ladislau Horvath și Janko Zsolt). Deasemenea, am avut colaborări cu Filarmonica de Stat Transilvania (în opera *Die Walkure* – R. Wagner, sub bagheta maestrului Gabriel Bebeșelea) și cu Opera Națională Română București (în cadrul studioului experimental de operă Ludovic Spiess). Am debutat în opera *Le Nozze di Figaro* în cadrul Festivalului *Hunedoara Lirică*, la Teatrul de Artă Deva și Teatrul Dramatic „Ion D. Sîrbu”, Petroșani, în rolul *Marcellina*. Am obținut numeroase premii atât în domeniul muzical, cât și în cel literar. Printre ele amintesc *Premiul pentru cel mai bun tânăr interpret* la Concursul Național al Liedului Românesc Mariana Nicolesco (Noiembrie 2016, București) și *Premiul Special* la Concursul Național de Canto Sigismund Toduță (Aprilie 2015, Bistrița).

Richard Strauss și vraja florilor: liedul *Mädchenblumen* Op. 22

Maria Magdalena Duțu

Doctorand, anul III,
Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Iași
Coordonator: prof. univ. dr. Laura Otilia Vasiliu

Rezumat

În contextul sfârșitului de secol XIX, căutările compozitorilor reprezentau o continuă încercare de înnoire prin depășirea limitelor cadrului tonal, prin amestecarea formelor și a stilurilor, prin transformarea tehnicii componistice și valorificarea elementelor muzicale până la ultimele posibilități de exprimare a celor mai subtile stări sufletești. Ernst Krause a afirmat despre Richard Strauss (1864-1949) că se afla la sfârșitul unei epoci de cultură burgheză și nu la începutul unor noi timpuri. Și totuși, Strauss a continuat să recreeze spiritul epocii sale într-o lumină nouă.

În studiul de față ne-am propus să cercetăm un fragment din ciclul *Mädchenblumen* (*Flori pentru tinere fete*) op. 22. Preferința lui Strauss pentru creațiile literare ale poezilor contemporani i-au condus pașii spre poemele lui Felix Dahn, care descriu patru tipologii feminine în stilul fermecător și pitoresc *Art-Nouveau*. Din acest opus am ales să aprofundăm liedul final *Wasserrose*. Analiza noastră are în vedere atât aspecte de structură formală, de compoziție și de realizare a acompaniamentului, cât și legate de concepția interpretativă.

Maria Magdalena Duțu este absolventă a Universității Emanuel din Oradea, Facultatea de Teologie, Specializarea *Pedagogie Muzicală*. A participat la diverse masterclassuri cu artiști consacrați ca: Detlef Roth, Jan Schultsz, Georgeta Stoleriu și Theodore Coresi. Printre rolurile de operă abordate amintim: Despina (*Così fan tutte*), Susanna (*Le nozze di Figaro*), Bastienne (*Bastien und*

Bastienne), Pajul (*Rigoletto*). A participat la mai multe turnee internaționale alături de compozitorii de muzică de film Ennio Morricone și James Newton Haword, în cadrul cărora a fost și solistă.

În anul 2018 a participat la prima ediție a Concursului Internațional de Canto "Tiberiu Brediceanu" desfășurat la Lugoj, unde a obținut locul al III-lea. În prezent este doctorandă în cadrul Universității Naționale de Arte „George Enescu” din Iași. Este artist liric în cadrul Filarmonicii de Stat din Oradea.

Discurs neoclasic
în *Introducere și fugă pentru două pian*
de Ralph Vaughan Williams

Ana-Ruth Maior

Doctorand, anul III,
Universitatea Națională de Arte „George Enescu” din Iași
Coordonator: Prof.univ.dr. Laura Vasiliu

Rezumat

În afară de *Concertul pentru pian și orchestră* pe care Ralph Vaughan Williams îl va transforma ulterior într-un *Concert pentru două pian și orchestră*, nu rămân prea multe opusuri notabile dedicate duoului pianistic de către compozitorul britanic. În majoritatea compozițiilor în care apare pianul la Vaughan Williams este audiat în dialog cameral sau în transcripții. Nu ne miră deloc interesul scăzut față de acest instrument dacă privim în istoria muzicii engleze. Este adânc impregnată de muzica vocală, corală îndeosebi, și de sonorități simfonice cu greu de găsit în limitările impuse de timbralitatea pianului.

Ne propunem să scoatem la lumină acest opus destul de necunoscut pentru literatura de duo pianistic în contextul neoclasic al Angliei de la început de sec XX: *Introducere și fugă pentru două pian* de Ralph Vaughan Williams. Urmărind linia caracteristicilor ideologiei neoclasică, lucrarea va avea o abordare analitică pe plan stilistic și interpretativ.

Ana-Ruth Maior este absolventă a Universității Emanuel din Oradea, unde a obținut licența în Pedagogie Muzicală și masteratul în Artă Muzicală, avându-l ca pedagog pe excelentul pianist Prof. univ. dr. Daniel Goți. De asemenea a absolvit Facultatea de Arte din cadrul Universității din Oradea, unde

a studiat pianul cu doamna Conf. univ. dr Jambor Elisabeta. De mai bine de șapte ani de zile a format un duo pianistic alături de pianista Camelia Andone, formație camerală cu care a obținut premiul I în 2014 la concursul “Duo Pianistic” organizat de Academia de Muzica “Gheorghe Dima” din Cluj Napoca, precum și premiul I în 2015 la Concursul Internațional „Giovani Musicisti”, din Treviso, Italia. A participat la cursuri de măiestrie cu profesorii: Erich Türk, Szilagy Gyula, Gardonyi Zsolt, Pless Attila, Carmen Daniela Gililova, Laura Cattaneo, Viniciu Moroianu și Horia Maxim. Ca apreciere pentru evoluția artistică a primit bursă de excelență din partea Organizației Kiwanis Art Oradea. În prezent este doctorandă a Universității Naționale de Arte „George Enescu” din Iași sub îndrumarea Prof.univ.dr. Laura Vasiliu.

Timbralitatea viorii – ipostaze acustice

Andrada Ciupeiu

Doctorand,
Școala doctorală interdisciplinară
a Universității ”Transilvania” din Brașov
Coordonator: prof. univ. dr. habil. Petruța-Maria Coroiu

Rezumat

Timbrul, proprietatea sunetului care se definește mai degrabă prin ceea ce nu este decât prin ceea ce este, și anume parametrul muzical care descrie proprietățile unui sunet, altele decât următoarele: înălțime, intensitate și durată, este un hiperparametru care se referă la o organizare statică a descrierii parametrilor muzicali. Noi ne referim mult mai frecvent la timbru prin sintagma „culoare a sunetului”. De ce este important acest parametru? La ce ne servește el? Prin lucrarea de față se dorește o descriere a acestui *hiperparametru* atât de evident, pe de o parte, în diferențierea unui instrument de altul, însă pe atât de subtil, pe de altă parte, deoarece prin exploatarea acestuia se pot obține cele mai diverse și fascinante culori și sonorități.

Andrada Ciupeiu este violonistă, asistent universitar dr. la Departamentul de Muzică – Arte, Universitatea din Oradea. Totodată este doctorand la Școala doctorală interdisciplinară a Universității Transilvania din Brașov, având-o ca și coordonator pe prof. univ. dr. habil. Petruța-Maria Coroiu. Este coordonatoare a *Seratelor cu bijuterii muzicale* de la Muzeul memorial "Aurel Lazăr". A fost inițiată în tainele vioii la Liceul

de Artă din Oradea, la clasa prof. Doina Marcu, continuându-și studiile la Academia de muzică "Gheorghe Dima" din Cluj-Napoca, sub îndrumarea violoniștilor Casiu Barbu – vioară, Nicușor Silaghi și Vera Negreanu – muzică de cameră, participând în același timp la cursuri de măiestrie susținute de Alexandru Gavrilovici (Berna), Angela Schwartz (Zurich), Petr Zeffart, Michele Barchi (Italia), Rony Rogoff (New York), Horia Maxim și Mihaela Anica. A cântat ca solist cu Filarmonica de stat din Oradea, cu Orchestra Facultății de Arte a Universității din Oradea.

Opera unui copil în spectacolul de copii

Ichim Zvezda Naomi

Canto, anul IV,
Universitatea din Oradea
Coordonatori: Conf.univ. dr. Mirela Țârc
și Lect.univ. dr. Eleonora Tiu

Rezumat

Într-o țară în care nivelul de cultură a scăzut dramatic în ultimii ani, iar gustul pentru muzica bună s-a schimbat enorm, ce am putea face noi, muzicienii? Există un mic secret, și anume să începem “să instruim” copiii! Dacă vrem ca peste ani să NU dispară Teatrele, Filarmonicile, Operele, spectacolele în aer liber, trebuie să ne dăm toată silința să transmitem generațiilor viitoare gustul și rafinamentul pentru plăcut, pentru muzica frumoasă. Am văzut cum dorința noastră a început să aducă roade anul trecut, când cu ajutorul maestrului Theodore Coresi și a regizoarei Eleonora Tiu, am transformat opera lui Mozart, *Bastien und Bastienne* compusă de acesta la vârsta de 12 ani, într-un spectacol pentru copii. Experiența a fost una de neuitat, iar concluzia a fost că: DA, mai există public pentru operă în România.

Ichim Zvezda Naomi este absolventă a Facultății de Teologie, din cadrul Universității Emanuel din Oradea, programul de studii Pedagogie muzicală și proaspăt absolventă a Facultății de Arte, din cadrul Universității din Oradea, programul de studii Interpretare Muzicală Canto. În anul 2017 a participat la Turneul James

Newton Hawort - 3 decades of music for Hollywood, 19

noiembrie - 1 decembrie 2017 (Budapesta, Praga, Berlin, München, Mannheim, Viena, Cracovia, Varșovia, Düsseldorf, Frankfurt).

De asemenea, a participat la concursuri de interpretare, festivaluri naționale (Festivalului Național Coral al Liceelor Evanghelice din România, 27-28 martie, Oradea, dirijor Ken Toker), festivaluri internaționale (Festivalul internațional de muzică sacră *Vox Domini*, 2016-2019, Oradea; Festivalul Internațional *Hunedoara Lirică*, Ediția a II-a, 9-20 iulie, 2018, Deva, Târgu Jiu, Brad, Simeria, Orăștie) și la Teatrul de artă din Deva, unde a interpretat opera *Bastien und Bastienne* de W. A. Mozart (mai 2018). A publicat cronici muzicale în cadrul proiectului "Jurnalism muzical pentru comunitate" (2019) realizat prin colaborare între Universitatea *Emanuel*, Universitatea din Oradea și Universitatea Creștină *Partium*, în parteneriat cu Filarmonica de Stat din Oradea.

Analiza comparată a câtorva metode românești de predare a pianului

Miriam Debora Negrea

Muzică, anul III

Universitatea Emanuel din Oradea

Coordonator: Conf. univ. dr. Garai Zsolt

Rezumat

Lucrarea constă în prezentarea comparată a câtorva metode de pian pentru începători, mai mult sau mai puțin cunoscute, cu scopul de a arăta care sunt asemănările și deosebirile esențiale, care metode sunt mai ușor de utilizat și înțeles și care conțin un volum de informații mai mare și mai complex, fiind astfel mai greu accesibile copiilor de vârste mici. Sunt trecute în revistă și reperele fundamentale din istoria pedagogiei pianistice din România, acele principii pedagogice valabile și în zilele noastre, consolidate de profesori importanți, care au lăsat o amprentă în acest proces. Demersul nostru poate ajuta profesorii de pian în alegerea unei metode care să împlinească nevoile elevilor atât de diferiți. Sunt propuse diferite alternative, inclusiv o metodă teoretică (Corneliu Gheorghiu „Despre pianistică”), care considerăm că este de folos oricărui pianist care dorește să cunoască principiile de bază ale procesului de predare-învățare.

Miriam Debora Negrea a absolvit Liceul de Arte „Sabin Păuța” din Reșița și Universitatea *Emanuel* din Oradea, specializarea Muzică. A participat la Sesiunea de comunicări științifice, ediția a XXIII-a, *Arhetipuri ale artelor sonore și vizuale*, organizată de Facultatea de Arte, Universitatea din Oradea (28-29 mai 2019). A asistat la cursurile specialiștilor în muzicoterapie Cheryl Winget și Robert Heath.

Importanța studierii unui instrument muzical în școlile gimnaziale

David Vasile

Muzică, anul I

Universitatea din Oradea, Facultatea de Arte

Coordonator: Conf. univ. dr. Luminița Gorea.

Rezumat

Materialul pe care doresc să îl prezint se referă la eficiența studierii muzicii în gimnaziu, cu ajutorul unui instrument. Această idee mi-a venit în urmă cu aproximativ cincisprezece ani, în urma unei vizite pe care am făcut-o rudelor mele care lucrează în Spania. Am fost uimit de rezultatele obținute cu ajutorul banalului blockflöte și ulterior am aflat că în majoritatea țărilor din vestul Europei elevii învață să cânte la acest instrument. Am încercat să conving factorii responsabili din Ministerul Învățământului de beneficiile acestui sistem. M-am lovit însă de indiferență și contraargumente, atât la nivel înalt, cât și din partea cunoscuților.

Tot în acest material mă refer la modul superficial în care este tratată această latură a educației, muzica, disciplină esențială în formarea simțului artistic al tineretului. Carențele din educația artistică își spun cuvântul atunci când acești tineri intră fără discernământ pe o ”piață muzicală” plină de capcane pe care le subestimăm.

Am realizat câteva filmulețe cu copiii pe care-i instruiesc și în care, cred că reușesc să demonstrez că în decursul a doi, trei ani, cei mai talentați dintre aceștia ajung să interpreteze o melodie din repertoriul internațional la patru voci, punându-și în acest fel bazele unei culturi muzicale

mult mai temeinice, la care se adaugă și reflexele și deprinderile pe care le dobândesc învățând să cânte la un instrument muzical.

David Vasile a studiat clarinetul la Școala de Muzică din Bacău, a absolvit Licelul Militar de la Câmpulung Modovenesc și Școala de Ofițeri activi de la Sibiu. Este student în anul I la specializarea Muzică, în cadrul Facultății de Arte a Universității din Oradea. De aproximativ douăzeci de ani se ocupă cu educația muzicală a copiilor, în orașul Beiuș.

A participat la Sesiunea de comunicări științifice, ediția a XXIII-a, *Arhetipuri ale artelor sonore și vizuale*, organizată de Facultatea de Arte, Universitatea din Oradea (28-29 mai 2019). A publicat cronici muzicale în cadrul proiectului "Jurnalism muzical pentru comunitate" (2019) realizat prin colaborare între Universitatea *Emanuel*, Universitatea din Oradea și Universitatea Creștină *Partium*, în parteneriat cu Filarmonica de Stat din Oradea.

Filip Lazăr – repere istoriografice și analitice

Antonia Cucerenco

Muzicologie, Master anul I,
Universitatea Națională de Arte „George Enescu” din Iași
Coordonatori: prof. univ. dr. Otilia-Laura Vasiliu,
conf. univ. dr. Loredana-Viorica Iașeșen

Rezumat

În contextul unei generații curajoase de creatori, a apărut talentatul compozitor și pianist Filip Lazăr (1894-1936). Având aspirații și capacități deosebite, muzicianul și-a construit cariera printr-un efort susținut pe parcursul întregii vieți, fiind recunoscut în spațiul european, ca unul dintre fondatorii Societății de Muzică Contemporană *Triton*, ca primul compozitor român după Enescu editat la Paris. Destinul său a fost legat de configurarea școlii românești de compoziție în perioada interbelică, Filip Lazăr aparținând unei grupări de muzicieni care și-au propus crearea unui stil național prin valorificarea tehnicilor moderne ale compoziției europene contemporane.

În studiul de față ne-am propus să cercetăm nu doar aspecte biografice, de compoziție și de afirmare în spațiul european a tânărului compozitor. Urmărind destinul creației sale peste timp, am constatat contrastul dintre catalogul creației și lipsa lui din viața muzicală contemporană. Astfel, pentru istoria muzicii românești, cele mai multe lucrări ale lui Filip Lazăr și-au păstrat doar valoarea documentară, opera sa fiind subiect de cercetare muzicologică. Rezumând comentariile exegeților Vasile Tomescu, Clemansa Liliana Firca, Octavian

Lazăr Cosma și Viorel Cosma, am caracterizat succint câteva dintre opusurile sale, concentrându-ne atenția în mod deosebit asupra lucrării *Concerto grosso nr.1 op.17* (1927).

Antonia Cucerenco este absolventă a Facultății de *Interpretare, Compoziție și Studii Muzicale Teoretice*, specializarea *Muzicologie*, masterandă în anul I la aceeași specializare în cadrul Universității Naționale de Arte „George Enescu” din Iași. Colaborează în prezent la Opera Națională Română din Iași.

În anul 2015 a participat la ce-a de a V-a ediție a *Simpozionului Internațional al Studenților* „DE LA RENASCENȚIȘTI LA ... IMPRESIONIȘTI”, de asemenea în 2018 a participat la ediția a VI-a Simpozionului Național Studențesc *MUSICOLOGIA MIRABILIS*. În anul 2019 a fost distinsă cu *Premiul II* la Concursul Național Studențesc de Muzicologie, organizat de Universitatea Națională de Muzică București.

Două elite ale culturii românești la Paris: Correspondența dintre Constantin Brâncuși și Marcel Mihalovici

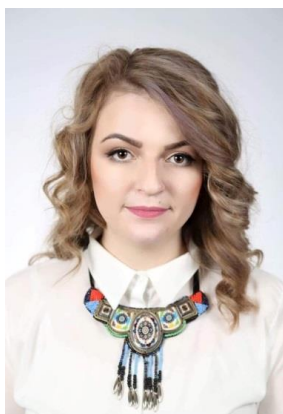
Alexandra Magazin

Muzicologie, Master anul II,
Academia de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca
Coordonator: Conf. univ. dr. Bianca Temeș-Țiplea

Rezumat

Sculptorul român Constantin Brâncuși, în atelierul căruia se întruneau unii dintre cei mai importanți artiști ai mișcării avangardiste, era în permanență preocupat pentru descoperirea esențelor, precum și stabilirii sensului real al lucrurilor. În anul 1922, Brâncuși ajunge să-l cunoască pe Marcel Mihalovici prin intermediul pictorului Adolphe Feder, la Teatrul Popular de pe Rue de la Gaieté. Astfel, prin prisma acestui eveniment, ia naștere prietenia dintre cei doi artiști ce aveau în comun nostalgia pentru patria natală, România. Correspondența purtată de către Mihalovici cu Brâncuși, precum și interviurile inedite reprezintă surse de informații esențiale ce pot asigura consacrarea unor detalii semnificative privind viața și creația muzicală a compozitorului român, naturalizat francez.

Prezenta lucrare se sprijină pe cercetarea unor documente de arhivă (scrise și sonore), preluate de la Biblioteca Națională a Franței, Institutul Național al Audiovizualului din Paris și Biblioteca „Kandinsky” din cadrul Centrului Pompidou.

Alexandra Magazin a absolvit Colegiul de Artă „Ciprian Porumbescu” din Suceava, la secția de interpretare instrumentală – pian (prof. Richard Gagiu), a susținut peste 40 de concerte și recitaluri și a obținut diverse premii importante la concursurile și olimpiadele naționale. În prezent, este în ultimul an de masterat în cadrul Academiei de Muzică „Gheorghe Dima”, secția Muzicologie sub îndrumarea Conf. univ. dr. Bianca

Țiplea Temeș. A participat la clase de măiestrie și conferințe realizate de Nicholas Cook, Fritz Trümpi, Alexander Müllenbach, Manfred Stahnke, Eero Tarasti. În august 2017, a obținut o bursă din partea Fundației „Paul Sacher” din Basel, unde a cercetat colecția „Marcel Mihalovici”. O altă performanță în cariera sa de muzicolog este reprezentată de bursa Erasmus (martie 2018-iulie 2018) la *Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse de la Paris*, unde a avut ocazia să lucreze cu profesori precum Rémy Campos (istoria muzicii, muzicologie), Claude Abromont (analiză muzicală) și Liouba Bouscant (muzicologie). În noiembrie 2018 a obținut Marele Premiu la Concursul Național *Lauri*, ediția a III-a, Cluj-Napoca și în iunie 2019, Premiul I la Concursul Național *Tudor Jarda*, ediția a II-a, Târgu-Mureș. În viitorul apropiat, își propune să urmeze cursurile doctorale pentru a aprofunda și propaga creația compozitorului de origine română, Marcel Mihalovici.

Ipostaze ale conceptului ludic-arhetipal în ciclul *Jocuri de Sabin Pautza*

Larisa Alice Neculai

Muzicologie, anul IV,
Universitatea Națională de Arte „George Enescu” din Iași
Coordonatori: Prof. univ. dr. Gheorghe Duțică și Conf. univ.
dr. Diana-Beatrice Andron

Rezumat

Ciclul intitulat *Jocuri de Sabin Pautza* însumează nouă piese, iar în lucrarea de față am analizat în detaliu o parte dintre acestea, după cum urmează: *Jocuri I, Jocuri III, Jocuri V, Jocuri VI, Jocuri IX*.

Scopul final nu a fost realizarea unei fragmentări analitice a ciclului, ci întocmirea unei **sinteze** a elementelor comune celor nouă piese, urmând parcursul evolutiv al acestora. Astfel, am pornit de la o analiză în detaliu la obținerea unei viziuni de ansamblu, ce oferă cititorului o perspectivă complexă asupra ciclului, de la particular la general.

Ciclul *Jocuri* poate fi considerat o sinteză a întregii creații a lui Sabin Pautza, deoarece reflectă o mare parte din etapele componistice pe care acesta le-a parcurs. Pentru alcătuirea substratului ciclului, Sabin Pautza a aprofundat conceptul de *ludic*, valorificând relația între modern și tradițional, cu opțiunea sa spre zona folclorică. Concluziile notate reprezintă o selecție realizată în urma unei cercetări amănunțite a tuturor elementelor de limbaj muzical, acestea fiind raportate la aspectul ludic sugerat în titlu.

Esența compozițiilor acestui artist constă chiar în capacitatea de a fuziona spiritul permisiv al tradiției cu pregnanța noului.

Larisa Alice Neculai este studentă la muzicologie în anul IV, la clasa Prof. dr. Gheorghe Duțică și conf. univ. dr. Diana-Beatrice Andron. După absolvirea gimnaziului la Școala de Arte și Meserii din Adjudeeni, localitatea natală, Larisa a ales să-și continue studiile la Colegiul Național de Artă „George Apostu”, Bacău, specializarea: *Canto Jazz/ Muzică ușoară*. Debutul publicărilor sale muzicologice a avut loc în ianuarie 2015, odată cu participarea la

Simpozionul „Incursiune în curriculum”, Botoșani, cu lucrarea intitulată : „Invențiune la două voci, no. 1 de Johann Sebastian Bach”. A participat cu lucrarea „Matricea tematică – sursă a dramaturgiei variaționale în scherzo-ul simfonic *L'Apprenti Sorcier de Paul Dukas*” la Colocviul Național de Muzicologie (CNM), ediția a XVIII-a, 2016, precum și la Simpozionul „De la Renascentiști la Impresioniști”, ediția a V-a, 2016, Târgu Mureș. De asemenea, a publicat în volumul IV al Simpozionului Național Studentesc *Musicologia Mirabilis*, ediția a V-a, Iași, 2016, lucrarea: „La porțile Orientului: Suita pentru orchestră *Șătrarii op. 2* de Dinu Lipatti” și a participat la ediția din octombrie 2018 a aceluiași simpozion studentesc și la ediția XXI a Colocviului Național de Muzicologie, ediția 2019. Împreună cu Paula Vraciu a semnat studiile: *Fenomene ale genezei sistemului tonal-funcțional. Filiera renescentistă* (CNM, 2017), precum și *Fundamente structurale și tipologii retorice în ciclul pianistic ani de pelerinaj de Franz Liszt* (CNM, 2018), publicate în volumele de *Studii de Muzicologie*, Iași, Editura Artes, 2017-2018.

Influența artei sculpturale brâncușiene asupra muzicii contemporane românești. Tiberiu Olah – ciclul *Brâncuși*

Mihaela Rusu

Master II, Muzicologie

Universitatea Națională de Arte „George Enescu” din Iași

Coordonator: Prof. univ. dr. Gheorghe Duțică

Rezumat: În această lucrare am avut intenția de a realiza conexiunea între universul artei sculpturale și cel muzical, analizând trei creații ale *ciclului Brâncuși* de Tiberiu Olah, ciclul considerat a fi expresia sonoră a modernității și avangardei muzicale românești din anii 1960.

Sonata pentru clarinet solo - Pasărea Măiastră are în centru conceptul de monodie, ca unică formă de devenire a materialului sonor. Tiberiu Olah utilizează un material sonor de extracție modală, prin raportarea la sursa folclorică arhetipală. Structura modului simetric 1:2 este predominantă în această lucrare, alături de substratul pentatonic, în final compozitorul apelând la acumularea totalului cromatic.

Columna infinită, a doua lucrare abordată, „este constituită din jocul asimetric și regulat al gătuitorilor și dilatărilor romboidale” (Laura Manolache) compozitorul apelând la „alternarea asimetrică a unor densități sonore distincte și, în același timp, articularea a două stări emoționale diferite, expuse alternativ, printr-o serie de grupe de expresie statică și o altă serie de grupe cu expresie dinamică” (Laura Manolache).

În *Spațiu și ritm – Studiu pentru 3 grupe instrumentale de percuție* (1964) compozitorul imaginează „o lume sonoră în devenire, o stare germinală asociabilă eternului *Ou* brâncușian – simbol al nașterii, al genezei” (Horia Rațiu). Principiul generator al creației este „ritmul conceput ca totalitate a unor

interferențe de durate asimetrice, ritmul cu posibilitățile sale de dezvoltare interioară” (Horia Rațiu), în care autorul apelează la o multitudine de instrumente de percuție divizate în 3 grupe identice.

În concluzie, *ciclul Brâncuși* reprezintă expresia unei viziuni componistice unitare, revoluționare și avangardiste, sincronizate cu arta sculpturală brâncușiană. Compozitorul a evitat aluziile programatice extrinseci, descriptive, printr-o muzică sugestivă, abstractă, care sugerează esența statuiilor lui Constantin Brâncuși: *Pasărea Măiastră*, *Columna infinită* și *Originea lumii*.

Mihaela Rusu este masterandă în anul II la Universitatea Națională de Arte „George Enescu” Iași, specializarea Muzicologie, la clasa Prof. univ. dr. Gheorghe Duțică. A participat în 2015 și 2016 la Concursul Național Studentesc de Muzicologie organizat de Universitatea Națională de Muzică București, unde a câștigat premiul întâi la ambele ediții. A participat la Colocviul Național de Muzicologie (2014-2019), Simpozionul Național

Studentesc *Musicologia Mirabilis* (2016, 2018), Simpozionul Național Studentesc *De la Renascentiști la Impresioniști* din Târgu Mureș (2015-2017) și la *5th International Scientific Conference Social Science & Arts*, Albena, Bulgaria 2018, unde a obținut „SGEM Award”. De asemenea, a obținut o bursă de studiu **Erasmus+** și a studiat la Universitatea Gent (Belgia), iar din februarie 2018 a fost bursieră a programului „Tinere Talente”, sprijinit de Fundația „Principesa Margareta” a României.

Suita barocă și dansurile de epocă

Marian-Ștefan Brighiu

Muzicologie anul II,
Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Iași
Coordonator: Conf. univ. dr. Diana-Beatrice Andron

Rezumat

Dansul de epocă – principala resursă stilistică a genului de *suită* – constituie prima abordare în cadrul temei „Suita barocă și dansurile de epocă”. Prezentarea generală a concepției genului de *suită* a inclus date privind istoricul și evoluția acesteia, dansurile componente și trăsăturile caracteristice acestora. Sinteza demonstrațiilor este inclusă într-un tabel care conține o clasificare a dansurilor și o repartizare a acestora din punct de vedere istorico-geografic. După analiza comparativă au fost incluse și anumite particularități definitorii fiecărui dans.

Ultima secțiune a lucrării cuprinde informații despre genul de *suită* instrumentală. Aici se prezintă funcția structurală și semantică a dansurilor de epocă. S-a încercat sublinierea relației dintre dansurile de structură arhetipală și dansurile stilizate în creația academică. De asemenea, s-au evidențiat diferențele și asemănările dintre *Allemande*, *Courante*, *Sarabande* și *Gigue*, așa cum se regăsesc în suitele engleze, franceze și pentru violoncel solo, aparținând creației lui Johann Sebastian Bach.

Marian-Ștefan Brighiu este student în anul II, la specializarea Muzicologie, Universitatea Națională de Arte „George Enescu” Iași. Este absolvent al Seminarului Teologic Ortodox „Sf. Vasile cel Mare”, Iași și a participat la Colocviul Național de Muzicologie „Arta sonoră și interdisciplinaritatea”, ediția XX, 2018.

Nikolai Rimski-Korsakov, școala de orchestrație

Ștefan Dubatufca

Muzicologie anul IV,
Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Iași
Coordonatori: Prof. univ. dr. Laura Vasiliu,
Conf. univ. dr. Loredana Iațeșen

Rezumat

Ne confruntăm astăzi cu o sensibilă schimbare a imaginii instaurate de tradiție asupra compozitorului rus Nikolai Rimski-Korsakov, identificat decenii la rând doar ca unul dintre membrii *Grupului celor cinci* și ca profesor de compoziție cu numeroși discipoli direcți și la distanță, muzicieni novatori ce au constituit modernismul timpuriu. În prezent, se adaugă imaginea muzicianului rus care face pasul decisiv între compozitorul amator, preocupat de estetica, de tematica artei naționale și profesionistul creației clasice, cu o fermecătoare coloratură rusească sau exotică, maestrul care pune bazele științei tradițional-moderne a orchestrației, oferind soluții timbrale și de scriitură pentru un număr incalculabil de muzicieni din întreaga lume. Studiul de față urmărește aspectele esențiale ale devenirii muzicianului rus în edificarea tratatului său de orchestrație, având ca parte aplicativă identificarea soluțiilor orchestrale utilizate de Nikolai Rimski-Korsakov în *Capriciul spaniol*, op. 34 (1887), compoziție strălucitoare ce oferă un excelent model de studiu în arta orchestrației.

Ștefan Dubatufca este student în anul IV la Facultatea de Interpretare, Compoziție și Studii Muzicale Teoretice, din cadrul Universității Naționale de Arte „George Enescu” Iași, specializarea Muzicologie, sub îndrumarea Prof. univ. dr. Laura Vasiliu și Conf. univ. dr. Loredana Iașeșen. A absolvit Colegiul de Artă „Ciprian Porumbescu” Suceava,

specializarea Muzică instrumentală – Vioară (2016) și a obținut mai multe premii la concursuri naționale și internaționale (*Constantin Constantinescu*, Iași, 2011-2013, *Lira de Aur*, Suceava, 2011, 2012, 2014, Olimpiada Națională de Interpretare Muzicală – vioară, 2009, 2011, 2014, 2015 etc.). În cadrul proiectului european *Erasmus Plus – Artiști pe piața muncii*, Spania, 2015, a susținut recitaluri și a participat la cursuri de masterclass cu violonistul José Manuel Gil de Gálvez, președinte al Fundației Spaniole de Muzică și concertmaestru al Orchestrei de coarde din Málaga. Membru al grupului de folk *Simbol*, a participat la diverse concursuri de interpretare (*Toamna baladelor*, București, 2013, *Folk contest*, București, *Festivalul de muzică folk*, Botoșani, 2014) și a susținut recitaluri cu diverse ansambluri de muzică de cameră sau corale. Preocupat de cercetare muzicologică, se implică în realizarea unor proiecte muzicale, dintre care amintim participarea la Colocviul Național de Muzicologie – *Arta sonoră și interdisciplinaritatea*, Ediția a XX-a, Iași, 23-24 februarie 2018 cu studiul intitulat „Gradul de influență al lui Antonio Vivaldi asupra lui Johann Sebastian Bach în genul de concert solistic pentru vioară și orchestră”, publicat în „Studii de muzicologie”, vol. XIII; participarea la Simpozionul Național Studentesc *Musicologia Mirabilis*, Ediția a VI-a, Iași, 21-26 octombrie 2018 cu studiul intitulat „Valorificarea tradiției genului de cvartet în Cvartetul op. 3, nr.1 de Pascal Bentoiu”, Premiul I obținut la Concursul Național Studentesc de Muzicologie, București, 2019, cu studiul intitulat „Nikolai Rimski-Korsakov, școala de orchestrație”. Totodată, realizează cronici, articole de specialitate în Revista *Arta*, Iași.

Particularități structurale în gândirea modală a compozitorilor din primul val al școlilor naționale (secolul al XIX-lea)

Ștefan-Iustin Platon

Muzicologie anul II,
Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Iași
Coordonator: Conf. univ. dr. Diana-Beatrice Andron

Rezumat

Conceptul de tonalitate lărgită se manifestă odată cu sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, în cadrul grupărilor de compozitori ai Școlilor Naționale. Această perioadă reprezintă o înflorire a vieții muzicale și concertante la nivel internațional, prin formarea muzicală a compozitorilor care au apelat la materialul muzical al propriilor popoare ca sursă de inspirație în creație, creație ce se dorea a avea un caracter național. Treptat, sunt introduse în cadrul structurilor tematice și al modului de organizare sonoră, elemente caracteristice folclorului, fără însă a renunța sau denatura bazele tonal-funcționale pe care s-au *clădit* creațiile culte până la acel moment. Elementele modale pe care se pune accent la nivel melodic sunt cu precădere scările pentatonice hemitonice/anhemitonice, fiind folosite de asemenea și scări de șase și șapte sunete, care impun folosirea unor nuclee intonaționale de filiație pentatonică. La nivel armonic, schimbările se remarcă prin inversarea ponderii în conexiunile acordice, prin folosirea cu precădere a relațiilor plagale. Toate aceste schimbări survin din dorința

de varietate și de *colorare* a sonorităților, creatorii întrezărend posibilitățile inspiraționale și de creație pe care le poate oferi muzica tradițională, dezvoltând astfel o creație prelucrată, cizelată ce poate fi înțeleasă și apreciată de un public mult mai vast.

Ștefan-Iustin Platon este student în anul II, la specializarea Muzicologie, Universitatea Națională de Arte „George Enescu” Iași. Este absolvent al Liceului Teoretic *Waldorf* din Iași și a participat la Colocviul Național de Muzicologie „Arta sonoră și interdisciplinaritatea”, ediția XX, 2018.

Perspectivă asupra deciziei armonice în *Poemele pentru pian* de Alexandr Scriabin

Paula Vraciu

Muzicologie anul IV,
Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Iași
Coordonatori: Prof. univ. dr. Gheorghe Duțică și Conf. univ.
dr. Diana-Beatrice Andron

Rezumat

Realizările compozitorilor ruși din secolul al XIX-lea au constituit baza, punctul de plecare pentru tehnicile dezvoltate în secolul al XX-lea de compozitorii ce s-au manifestat în afara tradiției austro-germane precum Claude Debussy, Béla Bartók, Igor Stravinski. Concomitent, la Conservatorul din Moscova era promovată o tradiție orientată spre universalitate, formarea inițială a lui Alexandr Scriabin urmărind această direcție. Astfel, lucrările sale din perioada timpurie reflectă orientarea stilistică spre spațiul vest-european. Deși preia influențe de la compozitorii romantici, limbajul armonic al lui Scriabin se individualizează în raport cu tendințele contemporane din spațiul european, prin opțiunea relaționărilor armonice a centrilor, prin intervenția și insistența asupra unor intervale disonante (5-/4+) extrase din structurile acordice.

Am observat tendința accentuată a compozitorului de a amâna rezolvările cadențiale la tonică până în finalul lucrării, alături de preferința acestuia pentru utilizarea structurilor armonice bazate pe intervalele de 4^{tă} și 7^{mă}, care, deși sunt tratate ca disonanțe, conferă discursului

muzical culori armonice deosebite. De asemenea, o caracteristică importantă a scriiturii pianistice skriabiene este reliefaarea planului melodic din cel armonic.

Paula Vraciu este studentă la muzicologie în anul IV, la clasa Prof. dr. Gheorghe Duțică și conf. univ. dr. Diana-Beatrice Andron. A absolvit Colegiul Național de Artă „George Apostu” din Bacău, specializarea *Pian*. Debutul său muzicologic a fost marcat de participarea la Colocviul Național de Muzicologie, edițiile XVIII - XXI (2016, 2017, 2018, 2019), la Simpozionul Național Studentesc *Musicologia mirabilis*, ediția 2018 și la Simpozionul *De la Renascentiști la... Impresioniști*, edițiile V și VI (2016, 2017), Târgu Mureș, cu lucrările: „Limbaj și expresie în *Tablouri dintr-o expoziție* de Modest Petrovici Musorgski”, „Fenomene ale genezei sistemului tonal-funcțional. Filiera renașcentistă” și „Fundamente structurale și tipologii retorice în ciclul pianistic *Ani de pelerinaj* de Franz Liszt” (aici, în colaborare cu Larisa Neculai).

Închinarea Biblică: Muzica și Cuvântul

Toma Gabriela-Silvia

Muzică anul III

Universitatea *Emanuel* din Oradea

Coordonator: Lector univ. dr. Lois Văduva

Rezumat

Am ales în lucrarea de față să prezint o temă actuală, cu care multe biserici evanghelice din zilele noastre se confruntă: închinarea prin muzică. Acest subiect este de interes și, de asemenea, foarte controversat deoarece fiecare biserică abordează un stil diferit de închinare, părerile sunt diverse și închinătorii sunt diferiți. Tocmai de aceea am aprofundat acest subiect al închinării, pentru a afla și a înțelege care este perspectiva pe care o regăsim în Biblie, pentru a descoperi închinarea care Îl onorează pe Dumnezeu.

În decursul lucrării se elaborează o perspectivă generală asupra conceptului de închinare, definind din punct de vedere teologic acest concept. Chiar dacă închinarea poate fi adusă înaintea lui Dumnezeu sub diferite *forme*, ceea ce capitolul vrea să evidențieze este că închinarea se definește, mai presus de toate, ca un stil de viață în care adevărații închinători se aduc pe ei înșiși înaintea Tatălui. Totodată, aceasta abordează și ceea ce găsim a fi esența închinării biblice, și anume închinarea credinciosului în duh și în adevăr; o închinare în care Dumnezeu își găsește plăcerea.

Mai mult, lucrarea prezintă o retrospectivă a muzicii de închinare, dorind în același timp să arate o situație actuală asupra muzicii de închinare din biserici și privind încotro se îndreaptă viitorul

acesteia. Conflictul dintre generații este un factor care influențează închinarea din zilele noastre, de aceea lucrarea oferă o comparație între bisericile tradiționale care au rămas la închinarea congregației prin imnuri și bisericile contemporane în care predomină o muzică interpretată de soliști.

Toma Gabriela-Silvia a absolvit Liceul de Arte „Ștefan Luchian” din Botoșani și studiile de licență la Universitatea *Emanuel* Oradea, specializarea Muzică.

A participat la Sesiunea de comunicări științifice, ediția a XXIII-a, *Arhetipuri ale artelor sonore și vizuale*, organizată de Facultatea de Arte, Universitatea din Oradea (28-29 mai 2019). A asistat la cursurile specialiștilor în muzicoterapie Cheryl Winget și Robert Heath.

Baletul *Spărgătorul de nuci* de P. I. Ceaikovski – structuri formale

Andrei Daniel Hirina

Master în Artă Muzicală, anul I
Universitatea *Emanuel* din Oradea
Coordonator: conf. univ. dr. Mădălina Hotoran

Rezumat

Analizând baletul *Spărgătorul de nuci*, m-am oprit asupra formelor muzicale utilizate de Ceaikovski, precum și a relațiilor acestora cu coregrafia și dramaturgia muzicală. Concluziile acestor analize este că autorul preferă forma tristrofică cu repriză de toate dimensiunile și structurile pătrate, simetrice, chiar palindromice în tablourile în care sunt prezentate personaje (Zâna Drajee ș.a) sau dansuri (Dans Rus ș.a.). O notă discordantă o aduc tablourile de acțiune dramatică (de exemplu războiul Clarei cu șoarecii), în care este utilizată forma de montaj (în lanț) care poate prezenta schimbări bruște de scriitură și contraste cu rol ilustrativ (ca de exemplu în introducere: viscolul, bradul de Crăciun ș.a). Un alt aspect este relația dintre forma muzicală și coregrafie – în reprezentațiile baletului se preferă o coregrafie care să țină cont de principiul repetiției/variației și al contrastului.

Andrei Daniel Hirina a absolvit specializarea Muzică și este student în anul I la master în Artă Muzicală, Universitatea *Emanuel* din Oradea. Din 2018 predă Educație Muzicală la Colegiul

”Mihai Viteazul” din Ineu. A participat la Simpozionul studențesc ediția a VII-a, *Imaginea muzicală între analiză și interpretare*, Universitatea Emanuel, 3 iulie 2018.

Aspecte stilistice în motetele lui Anton Bruckner

Luminița Alexandra Rădulescu

Muzică, anul III

Universitatea *Emanuel* din Oradea

Coordonator: Conf. Univ. dr. Mădălina Hotoran

Rezumat

Cei mai mulți dintre marii compozitori ai secolului al nouăsprezecelea și-au concentrat atenția asupra lucrărilor de mari dimensiuni, neglijând genul motetului. Dintre aceștia, Johannes Brahms și Anton Bruckner sunt cunoscuți pentru compunerea unui număr semnificativ de lucrări religioase scurte, majoritatea pentru a fi cântate *a cappella*. Spre deosebire de Brahms, Bruckner, catolic fiind, s-a îndreptat spre stilul polifonic al lui Palestrina, folosind și modurile vechi și pasaje sau referințe la melodii din repertoriul gregorian, iar textul motetelor este preluat din cadrul serviciului Latin.

Cele 34 de motete ale lui Bruckner sunt de multe ori trecute cu vederea, totuși ele constituie o parte foarte importantă a creației sale. În cei aproape șaiszeci de ani, pe parcursul cărora au fost scrise, se poate observa progresul lui Bruckner în calitate de muzician. Se pot vedea primii lui pași nesiguri în cariera de compozitor, iar mai apoi siguranța și complexitatea viziunii unui maestru experimentat.

Influențat într-o anumită măsură de principiile mișcării ceciliene, Bruckner acorda o foarte mare importanță relației dintre text și muzică, fiind interesat în mod deosebit de funcția liturgică a lucrărilor sale, lucru vizibil mai ales în cadrul

lucrărilor sale vocale de maturitate. El sublinia anumite cuvinte prin procedee retorice melodice și armonice.

Analizând motetele sale, putem observa influența lui Wagner, prin progresii armonice îndrăznețe și ingenioase, modulații dese, motivul Graalului și tehnici compoziționale care prezintă în mod clar o sensibilitate specifică Romantismului. Blocurile sonore contrastante trădează rădăcinile lui Bruckner în calitate de maestru al improvizației la orgă.

Aceste lucrări sunt demne de admirația publicului, deoarece ilustrează într-un mod minunat capacitatea lui Bruckner de a trezi la viață și a da forma potrivită textelor sacre. Ele reprezintă cea mai intimă și, se poate spune, chiar cea mai profundă exprimare a credinței creștine a compozitorului.

Luminița Alexandra Rădulescu a absolvit specializarea Muzică, în cadrul Universității *Emanuel* din Oradea.

A participat la Sesiunea de comunicări științifice, ediția a XXIII-a, *Arhetipuri ale artelor sonore și vizuale*, organizată de Facultatea de Arte, Universitatea din Oradea (28-29 mai 2019). A asistat la cursurile specialiștilor în muzicoterapie Cheryl

Winget și Robert Heath.